

MEDELANDEN FRÅN
SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGEN

DEN 10 MARS.

ÅRGÅNG XXXI

1946

N:R 24

Svenska Teknologföreningens verksamhet

STYRELSENS BERÄTTELSE

ÖVER

FÖRENINGENS VERKSAMHET ÅR 1945

OCH

FÖRENINGENS EKONOMISKA FÖR-
VALTNING ÅR 1945

REVISORERNAS BERÄTTELSE FÖR ÅR 1945

TILL BEHANDLING VID SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS
ORDINARIE STÄMMA DEN 27 MARS 1946

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS FASTIGHETSAKTIEBOLAGS

STYRELSE- OCH REVISIONSBERÄTTELSE

FÖR ÅR 1945

BERÄTTELSE ÖVER VERKSAMHETEN INOM FÖRENINGENS
AVDELNINGAR UNDER ÅR 1945

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS HANDLINGAR N:R 345.

Svenska Teknologföreningens verksamhet under år 1945.

Till Svenska Teknologföreningen.

- Styrelsen för Svenska Teknologföreningen får härmed avgiva berättelse över föreningens verksamhet år 1945.

1. Ledamöter.

Under året har 303 nya ledamöter vunnit inträde i föreningen däruv 174 genom anmälan enligt stadgarnas § 4, nämligen 143 förutvarande medlemmar av Tekniska högskolans studentkår och 31 förutvarande medlemmar av Chalmers studentkår. Dessutom har 25 ledamöter, som tidigare lämnat föreningen, återinträtt.

Stadgad årsavgift har erlagts av 4 978 ledamöter, varav 2 562 bosatta i Stockholm med omnejd, 2 380 annorstädes i Sverige och 36 i utlandet.

Vid utgången av år 1945 funnos 372 ständiga eller eljest från avgift befriade ledamöter och hela antalet röstberättigade utgjorde 5 350.

Föreningen har, såvitt känt, under året genom döden förlorat 29 ledamöter.

2. Styrelse och funktionärer.

Förteckning över desamma återfinnes i föreningens matrikel för 1945, sid. 5 och 6.

3. Nämnder och ständiga kommittéer.

Se matrikeln sida 9—11.

4. Kommittéer.

Förutom under 3. angivna har under 1945 följande av föreningen tillsatta speciella kommittéer varit verksamma. (Avdelningarnas kommittéer redovisas i resp. utdrag ur årsberättelserna).

A. Avslutade under 1945.

	Tills. år
Beredskapstjänstkommittén.....	1939
Kommittén för Ingenjörutredningens betänkande angående ingenjörers användning i försvaret.....	1944
Kommittén för betänkandet med förslag till organisation av en luftfartsstyrelse m. m.	1944
Kommitté för Utredningen rörande den tekniskt-vetenskapliga forskningens ordnande. VII. Förslag till åtgärder för livsmedelsforskningens ordnande.....	1945
Kommittén för föreskrifter rörande planläggning och utförande av sjukhusbyggnader.....	1945

B. Ännu fungerande vid utgången av år 1945.

Kommittén för ånga av mycket höga tryck (tills. med IVA m. fl.)	1924
Delegation för radioföredrag.....	1937
Sakkunnig-nämnden för trafik- och bilmål (tills. med KAK och MR)	1939
Ingenjörstaxekommittén (med subkommittéer i vissa avd.).....	1940
Kommittén för normalkontraktformulär för elektriska installationer (tills. med Sv. Konsulter. Ingenjörers Förening och SIF)	1943

5. Sammanträden, Föredrag m. m.

Antalet sammanträden med föreningen i dess helhet under år 1945 har uppgått till 6.

Antalet avdelningssammanträden har varit fördelade sålunda.

Avd. för Mekanik.....	9 st.
» Svenska Elektroingenjör-föreningen.....	15 »
» Svenska Arkitektföreningen.....	10 »
» för Väg- och Vattenbyggnadskonst.....	9 »
» » Kemi och Bergsvetenskap.....	10 »
» » Skeppsbyggnadskonst och Flygteknik.....	6 »
» » Teknisk Undervisning.....	2 »
» » Industriell ekonomi och organisation.....	4 »
» » Grafisk Teknik.....	5 »
» » Tekniska Fysikers Förening.....	8 »

Vid föreningens allmänna sammankomster höllos följande föredrag:

Den 24 januari: »Teknisk referens- och referattjänst». Anföranden av Dr A. SILOW, professor S. LUTHANDER, civilingenjörerna R. THORBURN och C. GEMMEL, fil. dr H. ERDTMAN, civilingenjör J. SCHÖNNING och bibliotekarien B. HALLENDORFF.

Den 21 februari: »Synpunkter beträffande rustningsindustriens omläggning för framtida produktion» av diplomingenjör R. HERNBERG, Finland.

Den 21 mars vid föreningens stämma: »Svenska förberedelser för interkontinental flygtrafik efter kriget» av civilingenjör K. H. LARSSON.

Den 24 maj vid årsmötet: »Aktuella kommunikationsproblem» av statsrådet F. DOMÖ. »Svensk luftfart efter kriget, kort exposé över framtidsutsikterna» av kapten C. FLORMAN. »Nyheter inom flyginstrumenttekniken» av civilingenjör S. MALMSTRÖM. »Synpunkter på den flygtekniska utvecklingen» av luftfartsinspektör T. ÅNGSTRÖM. »Synpunkter på den svenska trädestillationsindustrins utveckling och framtidsutsikter» av försäljningschef C. W. JACOBSSON. »Några synpunkter på träkolets användning» av jägmästare S. HAMMARBERG. »Elektrotekniken vid Statens Järnvägar, några synpunkter på den gångna och framtida utvecklingen» av byråchef T. THELANDER. »Dämpning och utmattningshållfasthet hos metaller» av civilingenjör F. SÖDERSTRÖM. »Stadsplaneproblem i Stockholm» av stadsplanedirektör S. MARKELIUS.

Den 21 september vid höstmötet: »Några synpunkter på skobranschens planeringsproblem» av direktör H. PERMAN. »Den svenska skobranschens utveckling och nuvarande organisation» av direktör T. ÅQVIST. »Hyressystemet för de amerikanska skomaskinerna» av direktör A. HÅKANSSON.

Den 22 september vid höstmötet: »Svenska Skifferolja AB:s framtidsutsikter» av direktör C. GEJROT.

Den 21 november vid höststämman: Föredrag om Sydamerika av envoyé GUNNAR REUTERSKIÖLD.

Årsmötet hölls den 23—24 maj. De närmast föregående åren hade föreningen som ett led i sin strävan till ett intimt samarbete med försvarsmakten besökt flyget och flottan. Detta årsmöte ägnades armén och dess tekniska utrustning. I bussar färdades deltagarna till Rosersberg där en imponerande uppvisning av moderna vapen anordnats. Efter lunch i skjutskolans matsalar fortsatte deltagarna till Frösunda. Där vidtog en allsidig och instruktiv demonstration av arméns tekniska utrustning. Föreningens damer besökte samtidigt Institutet för Folkhälsan, åkte därifrån i vagnar till Stallmästaregårdens brygga, embarade här på slupar och gjorde i dessa utflykt till Bergianska Trädgården. Efter återkomsten följde lunch på Stallmästaregården. På kvällen samlades årsmötesdeltagarna till middag med dans på Royal.

Höstmötet förlagt till Örebro hölls den 21 och 22 september. Örebro Ingenjörsklubb hade inbjudits. Skofabrikantföreningens Mellersta Krets bjöd deltagarna på lunch varefter ett flertal skofabriker, AB Gasgenerators verkstäder och laboratorium samt Telegrafverkets automattele-

fonstation besöktes. Efter sammanträde med föredrag på Slottet följde Örebro Stads middag.

Andra dagen besöktes Svenska Skifferolje AB i Närkes-Kvarnortorp varefter bolaget bjöd de c:a 300 mötesdeltagarna på lunch.

6. Stadgar, Ordningsregler m. m.

Den 21 november fastställde föreningen på stämman ändring i stadgarnas § 12 innebärande att ordet »kamrerare» ersättes med »verkställande direktör».

7. Polhemsfonden.

Polhemsmedaljen och 2 000: — kronor har under året tilldelats: Tekn. dr CONNY PALM för »Intensitätsschwankungen im Fernsprechverkehr. Untersuchungen über die Darstellung auf Fernsprechswerkers-problems anwendbarer stochastischer Prozesse» och docent OLOF E. H. RYDBECK för »On the propagation of radio waves».

Polhemsbelöning och 1 000: — kronor har tilldelats: Professor MATTS BÄCKSTRÖM för »Economic Optimum Problems in Conection with Refrigeration», Överingenjör T. WINTZELL och civilingenjör T. LAURITZSON för »Återtagnings- och pressvattnen till batteriet samt därmed sammanhängande kvalitets- och biproduktproblem», samt tekn. dr RAGNAR LUNDHOLM för »En ny teori för strömförloppet i blixurladdningar».

8. Remissärenden.

Föreningen har under 1945 avgivit utlåtanden till K. Maj:t om: byggnadstekniska anvisningar till vissa bestämmelser i byggnadsstadgan, 1940 års civila byggnadsutredning angående förslag till föreskrifter rörande planläggning och utförande av byggnad för lasarett, sanatorium, epidemisjukhus m. fl., arméns ingenjörspersonal jämte förslag rörande denna personals infogande i arméorganisationen, luftfartsstyrelsens förslag till organisation, förslag angående ny förordning för explosiva varor, den tekniskt vetenskapliga forskningens ordnande, stat för uppfinnarkontoret. Vidare har yttrande lämnats till Tekniska läroverket i Stockholm angående behovet av en kemisk teknisk gymnasielinje vid läroverket.

9. Kursverksamhet.

Under vårterminen hölls två kurser i teknisk engelska (en högre och en normalkurs), en spansk fortsättningskurs samt två ryska (en nybör-

jar- och en högre). Under höstterminen hölls likaledes två kurser i engelska.

Vidare hava följande specialkurser hållits under året: Kurs i ytbehandling av stål och metaller 15—17 februari, kurs i interna transporter inom verkstadsindustrin 15—17 mars, kurs i vacuumteknik 13—14 april (ordnad av avd. F), kurs i exportfrågor 19—21 april, kurser i sammanträdes- och förhandlingsteknik 3—4 november och 15—16 december.

10. Samarbete med andra tekniska föreningar m. m.

Under 1945 har samarbetet mellan de nordiska tekniska föreningarna kunnat återupptagas. Representanter från Teknologföreningen har i detta syfte besökt Helsingfors, Köpenhamn och Oslo.

Föreningen har också beslutat arrangera det 3:dje Nordiska Ingenjörsmötet Stockholm 1946. Arbetet härpå har pågått under särskild mötesledning sedan våren 1945.

Svenska Ingenjörsföreningars Nämnd (SIN) har såsom organ för samarbetet mellan STF och 35 andra tekniska föreningar i landet haft 2 sammanträden.

Tekniska Föreningen i Skövde har antagits till med STF korresponderande förening.

11. Medlemskap i andra föreningar m. m.

Under år 1945 har föreningen varit korporativ medlem i:

Föreningen tekniska museet;

Assoc. perm. des Congrès de Navigation;

Assoc. perm. de la Route;

Intern. Verein für Brückenbau und Hochbau.

Föreningen har vidare varit representerad i:

Kungl. Tekniska högskolans styrelse;

Statens provningsanstalt;

Statens tekniska forskningsråd;

Sveriges standardiseringskommission;

Tekniska Nomenklaturcentralen;

Sveriges tekniskt-industriella skiljedomsinstitutets fullmäktige;

Forskningens beredskapskommittés centralkommitté;

K. Byggnadsstyrelsens delegation för klassificering av trävirke;

Styrelsen för Tekniska Museet;

Styrelsen för Sveriges industriförbunds arbetsledareinstitut;

Svenska centralkommittén för internationella ingenjörskongresser;

12. Bibliotek.

Inventering av bibliotekets bestånd av tidskrifter och böcker har under året genomförts.

Undersökning har verkställts rörande eventuell reproduktionsverksamhet inom biblioteket. Med hänsyn till rådande svårigheter att anskaffa lämplig utrustning har frågan tills vidare fått vila, och K. Tekniska Högskolans biblioteks resurser anlitas.

Nedläggning i lådor av äldre tidskriftsårgångar och böcker har påbörjats med biträde av statliga arkivarbetare.

Formell överenskommelse om deposition i K. Tekniska Högskolans bibliotek har ännu ej träffats, men rektorn vid högskolan har förklarat, att något hinder icke torde föreligga för högskolan att mottaga depositionen även under vissa förutsättningar från föreningens sida beträffande oinbundna tidskriftsårgångar.

Biblioteket har under året erhållit ett 20-tal nya böcker och tidskrifter, således ha gåvor överlämnats av: Christiani & Nielsen, Svenska Kommunaltekniska föreningen, Svensk-Argentinska föreningen, civilingenjör R. MOSSBERG, Sveriges Mekaniska Verkstäders Förbund, Statens Hantverksinstitut, Bonniers Förlag, Nordisk Rotogravyr, Chalmers Tekniska Högskola, Svenska Vägföreningen, Papyrus, Stockholms fastighetsägareförening, AB Original-Odhner, Teknisk Tidskrift.

De direkta kostnaderna för biblioteket framgå av nedanstående uppställning.

	Anslag	Utgifter
Anskaffning m. m.	5 000: —	4 892: 10
Bindning	1 500: —	152: 80
Summa kronor	6 500: —	5 044: 90

Att sålunda endast 80 % av anslaget förbrukats beror huvudsakligen på den under det förflutna sista krigsåret rådande svårigheten att er hålla åtskilliga av de önskvärda tidskrifterna, samtidigt som bokinköpen numera inskränkts till att endast avse handböcker och uppslagsböcker.

Bibliotekets utländska förbindelser ha i möjligaste mån återupptagits. Biblioteket hålles numera låst på kvällarna och de, som önska studera där då, få hämta nyckeln hos vaktmästaren och samtidigt anteckna sig i besöksboken.

13. Teknisk tidskrift.

Teknisk Tidskrift har under 1945 utkommit med sin 75:e årgång. Jubileet firades den 28 september genom utgivningen av dels ett specialhäfte med en historik över tidskriften, dels jubileumsboken »Morgon-

agens teknik»; samma dag öppnades utställningen »Teknisk Tidskrift 75 år» på Tekniska Museet, varjämte en middag hölls på Svenska Teknologföreningen för tidskriftens närmaste krets, vid vilken tillkännagavs instiftandet av »Teknisk Tidskrifts jubileumspris i teknisk stilistik», som för första gången kommer att utdelas under 1946.

Tidskriftens medelnettoupplaga har varit 8 245 exemplar mot 7 700 exemplar år 1944. Antalet textsidor har varit 1 440 mot 1 532 året förut. Minskningen har i stort sett kompenseras genom ett ökat omfång på Tekniska Skrifter; av dessa har utkommit 13 med sammanlagt 280 sidor (mot 13 med 176 sidor 1944). Annonsomfånget har till följd av metallstrejken varit mindre än 1944.

Utom jubileumsboken har under 1945 utgivits ett kompendium i ytbehandling.

14. Gåvor.

Bland gåvor, som föreningen fått mottaga under året, märkas:

Direktör J. SIGFRID EDSTRÖM, bronsplakett.

Porträtt i olja av Byråchef K. A. FRÖMAN och civilingenjör REINHOLD NAUCLÉR utförda av konstnären JOHAN THORENBERG, skänkta av medlemmar genom insamling.

15. Handböcker, Handlingar och skrifter.

I serien Svenska Teknologföreningens handböcker har utkommit 66 Normer för beräkning av arvoden för rådgivande ingenjör- och arkitektverksamhet. 66: B Normer för beräkning av arvoden för rådgivande ingenjörverksamhet inom värme-, ventilations-, sanitets- och kyltekniska facken. 68 Sen 30-1944 Allmänna isolationsnormer för elektriska anläggningar och anläggningsdelar för högre systemspänning än 600 vol. 69 Sen 32-1945 Normer för elmätare för 50 p/s växelström del I Enkeltariffmätare för aktiv energi.

Av föreningens *Handlingar* har under året utkommit:

343. Styrelsens berättelser över föreningens verksamhet år 1944 och föreningens ekonomiska förvaltning år 1944. — Revisorernas berättelse för år 1944, till behandling vid Svenska Teknologföreningens ordinarie stämma den 21 mars 1945. Svenska Teknologföreningens Fastighets AB:s styrelse- och revisionsberättelser för år 1944. — Berättelser över verksamheten inom föreningens avdelningar under år 1944.

344. Svenska Teknologföreningens stämma den 21 november 1945. — Valnämndens skrivelse rörande styrelse och revisorer för år 1946. — Skrivelse från styrelsen den 2 november 1945 med förslag till budget för föreningen för år 1946.

16. Befattningshavare.

Byråchef K. A. FRÖMAN avgick under året med pension från sin post som föreningens mångbetrodde generalsekreterare, en befattning som han upprätthållit under 30 år.

Till

Svenska Teknologföreningen.

Styrelsen för Svenska Teknologföreningen får härmed avgiva redogörelse för den ekonomiska förvaltningen under år 1945.

Från Kamrathjälpsfonden har under året utdelats 10 understöd med sammanlagt kr. 995:—. Fondens tillgångar har ökat med kr. 5 961: 41.

I samband med J. Sigfrid Edströms 75-årsdag bildades genom insamling en fond med jubilarens namn. Fondens ändamål är att stärka banden mellan Teknologföreningen och utländska ingenjörs-sammanslutningar. Efter avdrag av omkostnader uppgår fondens kapital vid årets slut till kr. 58 915: 70.

Byggnadsfondens ränta har beräknats till 1 % eller kr. 4 499: 16. Enligt tidigare beräkningsgrunder 4 % skulle beloppet utgjort kr. 17 996: 64.

Trots denna lägre förräntning av Byggnadsfonden samt efter avsättningar till Reservfonden med kr. 6 825:— och till Publikationsfonden med kr. 9 327: 23, och sedan föreningens inventarier nedskrivits med kr. 1 500:— visar årets rörelse ett underskott av kr. 3 912: 74.

Styrelsen hemställer att stämman må besluta att till underskottets täckande disponeras kapitalkontots kr. 340: 74 samt att återstående förlust kr. 3 572:— balanseras i ny räkning. Stockholm den 14 febr. 1946.

BO EKELUND.

[Oskar Åkerman.

Balansräkning per 31/12 1945:

Aktiva:

Fastigheten	2 503 322: 16
Bankräkningar	39 962: 98
	<hr/>
Kronor	2 543 285: 14

Passiva:

Stamaktiekapitalet	8 000: —
Preferensaktiekapitalet	554 000: —
	<hr/>
Reservfonden	56 200: —
Inteckningslån	1 830 984: 10
Upplupna, men till betalning ej förfallna räntor	1 687: 50
Hyror för 1:sta kvartalet 1945	42 137: 50
Diverse kreditorer	30 416: 47
Till bolagsstämmans disposition:	
årets överskott	19 859: 57
	<hr/>
Kronor	2 543 285: 14

Ställda panter:

Inteckningar i fastigheten	Kronor 1 825 000: —
Garantiförbindelse till Stockholms fastighets- ägareförening	» 2 270: —
Styrelsen föreslår, att det till stämmans förfogande stående överskottet, kronor 19 859: 57, disponeras sålunda:	
till reservfonden överföras	Kronor 1 985: 96
fastigheten nedskrivs med	» 17 873: 61
	<hr/>
Kronor	19 859: 57

Biträder stämman styrelsens förslag kommer reservfonden att uppgå till kronor 58 185: 96 och fastigheten att balansera med kronor 2 485 448: 55.

Stockholm den 23 februari 1946

STEN WESTERBERG.

ROLF STEENHOFF.

SIGURD NAUCKHOFF.

HANS KROGH.

PAUL HEDQVIST.

Utdrag ur berättelser över Svenska Teknologföreningens avdelningars verksamhet under år 1945.

Avdelningen för Mekanik.

Antalet ledamöter inom avdelningen för Mekanik var vid årsskiftet 1945/46 1 127 st innebärande en ökning under året med 21 st. Under året ha 40 personer genom anmälan eller genom inval vunnit inträde i avdelningen.

Såvitt känt ha 9 medlemmar i avdelningen för Mekanik avlidit under 1945.

Styrelse och funktionärer. se matrikeln sida 6.

Sammanträden.

Avdelningen har under året sammanträtt 9 gånger, inberäknat vårmötet. De ordinarie sammanträdena ha varit: den 16 januari, den 13 februari, den 13 mars, den 10 april, den 11 sept., den 13 nov. samt den 11 dec. Samtliga dessa sammanträden ha hållits på Svenska Teknologföreningens lokal, Brunkebergstorg 20, liksom årsmötet den 26 okt.

Avdelningens vårmöte ägde rum den 8 maj med besök vid AB de Laval's Ångturbin, där bl. a. visades maskinerierna till de båda kryssarbyggena samt middag å Nyloftet på Skansen.

Avdelningens julsammanträde firades med traditionell utdelning av Luciaorden, julklappsutdelning, samt med ett högtintressant atomsprängningsförsök i halvstor skala i anslutning till kvällens föredrag.

Föredrag.

Under året ha följande föredrag hållits:

Den 16 januari: Civiling. OLOF HAMMAR: »Ångkraftverket i Malmö — den senaste utbyggnaden».

Den 13 februari: Civilingenjörerna BERTIL HAGSTRÖM och BIRGER NORSELL: »Kraftverket vid Kegums — några intressanta konstruktionsdetaljer».

Den 13 mars: Civiling. R. GUNNERT: »Reparation och nytillverkning av snabbstålsverktyg genom svetsning». Direktör B. ANDERSSON: »Brännsvetsning av snabbstål.»

Den 10 april: Professor HARALD KYRKLUND: »Gasgeneratorer för fuktigt bränsle». Civiling. PER RINMAN: »Hydraulisk kraftöverföring i motorfordon och fartyg».

Den 8 maj: Vid vårmötets besök vid AB de Lavals Ångturbin redogjorde Direktör VILHELM NORDSTRÖM för bolagets utveckling och nuvarande tillverkningsprogram.

Den 11 sept.: Civiling. ALF LYSHOLM: »Några synpunkter på den senaste turbinutvecklingen».

Den 26 okt.: Ingenjör LORENZ KLEINER och Ingenjör JOHN OLSSON: »Konsthartserna som kommande material».

Den 13 nov.: Ingenjör ELIS HELIN: »Använda vi riktiga provstavstyper — en jämförelse mellan gängse provstavstyper inom svetstekniken».

Den 11 dec.: Fil. dr JOHN TANDBERG: »Atomenergiens frigörelse».

Kommittéer.

A. Standardiseringskommittéer.

Till Avdelningen har under året remitterats 9 st standardiseringsförslag.

SMS-269 betr. fjädrar för pressverktyg.

SMS-270 betr. slipskivor för innerslipning.

SMS-272 betr. ändfräsdormar.

SMS-273 betr. cylindriska pinnfräsar.

SMS-274 betr. håltolkar och ringtolkar.

SMS-282 betr. fixturdetaljer.

SMS-286 betr. kilremmar.

SMS-287 betr. grundstandard för skruvar.

SMS-289 betr. fasonslipskivor för verktygsslipning.

För behandling av dessa har i varje särskilt fall tillsatts en kommitté.

B. Normeringskommittéer.

Under det gångna året har verksamheten inom normeringskommittéerna legat nere beroende på att medlemmarna ej kunnat disponera tid för detta ändamål. Det är emellertid styrelsens avsikt att så snart som förhållandena medgiva återupptaga normeringsarbetet. Beträffande kommittéernas sammansättning hänvisas till årsredogörelsen för år 1940.

C. Automobil- och motortekniska kommittén.

Sammansättning se matrikeln.

D. Kommittén för svetsteknik.

Sammansättning se matrikeln.

Kommittén för svetsteknik har under året haft två sammanträden, samt svarat för programmet på två av avdelningens för Mekanik sammanträden.

E. Övriga kommittéer.

Till avdelningen har inkommit förslag att inom avdelningen tillsätta en ständig kommitté för värme och kylteknik. För att närmare utreda frågan och ge kommittén ett lämpligt namn tillsattes en kommitté bestående av professor M. BÄCKSTRÖM, professor L. MALM och civiling. A. THEORELL. Kommittérades namnförslag: »Kommittén för värme-strömsteknik» har godkänts av avdelningen.

Samarbete med andra föreningar.

Som framgår av innehållet under rubr. standardiseringskommittéer har samarbetet med Sveriges Mekaniska Verkstädernas förbund varit mycket livligt.

Ekonomi.

Avdelningen har under året haft ett anslag från Svenska Teknologföreningen på kr. 1 650: — vilket använts dels för avdelningens föredragsverksamhet, dels för dess representation såväl i samband med föredragen som vid medlemmars bemärkelsedagar. Dessutom har avkastningen från undervisningsrådet FREDRIKSSON'S fond uppgått till 158: 87 kr. Avdelningens anslag hade vid årets slut överskridits med kr. 391: 30. Under året har förbrukats 1 994: 45 kr.

Svenska Elektroingenjörsföreningen.

1. Ledamöter.

Vid ingången av år 1945 var föreningens medlemsantal 1 053. Under året ha 51 nya medlemmar inträtt, 2 avgått med döden och 1 utgått av annan anledning. Medlemsantalet har alltså ökat med 48 till 1 101.

2. Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sida 6.

3. Sammanträden.

Under året ha hållits 14 ordinarie och ett extra sammanträde, nämligen inom serien kraftteknik den 22 januari, 16 februari, 16 mars, 20 april, 26 september, 19 oktober, 16 november samt inom serien teleteknik den 2 febr., 2 mars, 5 oktober, och 2 november och gemensamt för båda serierna den 19 januari, 6 april, 24 maj, 7 december.

Alla sammanträden ha ägt rum på Svenska Teknologföreningens lokal. Besöksfrekvensen har varit god; i medeltal ha ca 110 medlemmar och gäster bevistat sammanträdena. Dessa ha avslutats med supé och samkväm, varvid stundom underhållning av olika slag bjodits.

Andra avdelningar av Svenska Teknologföreningen ha varit inbjudna till vissa sammanträden, nämligen avdelningen för mekanik den 16 februari för kemi- och bergsvetenskap den 16 november, för skeppsbyggnadskonst och flygteknik den 2 februari, för industriell ekonomi och organisation den 2 mars samt avdelningen Tekniska Fysikers Förening den 19 januari och 6 april. Dessutom var Flygtekniska Föreningen inbjuden till sammanträdet den 2 februari.

4. Föredrag och diskussionsämnen.

Den 19 januari: Professor H. ALFVÉN: »Elektronik och elektroteknik.»

Den 22 januari: Miss CAROLINE HASLETT, London: »Electrical Post-War Planning in England» (extra sammanträde).

Den 2 februari: Ingenjör OLOF CARLSTEIN och civilingenjör FRANK HAMMAR: »En svenskbyggd radioutrustning för trafikflygplan.»

Den 16 februari: Ingenjör EVERT BYLIN: »Elektrisk svetsning».

Den 2 mars: Docent CONNY PALM: »Bedömningsgrunder för en ekonomisk telefonservice».

Den 16 mars: Driftingenjör GUNNAR JANCKE (kortslutnings- och jordfelskydd), ingenjör TAGE HOLM (högfrekvensförbindelser för reläskydd) och professor FREDRIK DAHLGREN (svenskt sträckskydd för stamlinjer): »Reläskydd för högspänningsledningar, nutida svensk praxis».

Den 6 april: Civilingenjörerna GUNNAR WENNERBERG (induktionsuppvärmning) och IVAR AHLGREN (dielektrisk uppvärmning): »Radiofrekvent växelström för industriell värmealstring».

Den 20 april: Byrådirektör DAVID ZETTERHOLM (kraftledningar) och diplomingenjör HENRY WALLGREN (ställverk): »Aluminium i kraftledningar och ställverk».

Den 24 maj: Byråchefen TH. THELANDER: »Elektrotekniken vid Statens Järnvägar.» (Sammanträdet utgjorde facksammanträde i anslutning till Svenska Teknologföreningens årsmöte.)

Den 26 september: Distriktsingenjör EDVARD JACOBSSON: »Elektrifi-

eringen av Stockholms skärgård.» Distriktsingenjör GÖSTA BOTVIDZON meddelanden om »skärgårdselektrifiering i Östergötland», och av civilingenjör TORSTEN STAAF: »i Bohuslän».

Den 5 oktober: Civilingenjör JOHAN VON UTFALL: »Ljudreproduktion.»

Den 19 oktober: Diplomingenjör U. HECHT: »Fjärrkontroll inom krafttekniken».

Den 2 november: Flygdirektör GUSTAV NORÉN: »Moderna navigeringsprinciper inom flyget».

Den 16 november: civilingenjör ERIK SVANTESSON: »Elektriskt drivna gruvspel».

Den 7 december: Laborator SIGVARD EKLUND: »Utvinning av atomenergi».

Under rubriken *Dagens eko* ha meddelanden lämnats av byråingenjör SVEN GEJER (solförmörkelsen den 9 juli 45), driftdirektör GÖSTA NILSSON (Vattenfallsverkets nya anläggningar i Gimån), fyringenjör SVEN ÖBERG (klubb nämndens utredning »Föreningen och ledamöterna»), civilingenjör HARALD HÅKANSSON (minnen från invigningen av Niagaras första kraftverk), civilingenjör SVEN A. HANSSON (Teknisk Tidskrifts 75-årsjubileum), förste byråingenjör S. SANDIN (vindens inverkan på luftledningar) och professor FREDRIK DAHLGEN (kommittémöten i Paris och London till förberedande av högspänningskongress och världskraftkonferens).

Vidare ha under liknande former presenterats förslag till SEN-normer (jfr punkt 6 nedan) av civilingenjör FREDRIK MARKMAN (enkel-tariffmätare), överingenjör TH. BJÖRGERD (nya hållfasthetsnormer för kraftledningar) och civilingenjör IVAR LINDSTRÖM (strömbrytare för växelström).

5. Kommittéer.

A. Föreningens vid årets slut bestående kommittéer.

1. Svenska kommittén för nordiska elektroteknikermöten.

Enligt föreningens beslut den 2 november 1945 skall föreningens ordförande vara självskrivnen ledamot av kommittén och nyval i övrigt äga rum vart tredje år.

Medlemmar för treårsperioden 1946—48: H. V. ALEXANDERSSON, direktör (oavsett hans ordförandeskap i föreningen); H. BLOMBERG, direktörsassistent; W. BORGQUIST, generaldirektör (vice ordförande); F. DAHLGREN, professor; A. F. ENSTRÖM, kommerseråd (ordförande); A. HOLMGREN, överingenjör; STURE KÄELL, förste byråingenjör (sekreterare); H. MÅNSSON, direktör; G. RYDBECK, civilingenjör.

2. Svenska Elektroingenjörföreningens Högskolokommitté, tillsatt av

föreningen den 19 april 1940 med uppgift att bistå KTH:s och CTH:s fackavdelningar för elektroteknik med råd i frågor, som röra avdelningarnas arbete och utveckling, och särskilt att i frågor av denna art, som kunna väckas av avdelningskollegiet, kommitténs eller övriga föreningens medlemmar inkomma med yttrande till föreningen.

Medlemmar: H. V. ALEXANDERSSON, direktör; K. E. ERIKSSON, direktör; A. HOLMGREN, överingenjör; H. JOHANSSON, direktör (ordförande); N. MALM, kommerseråd; H. MÅNSSON, direktör; Å. RUSCK, kraftverksdirektör; TH. THELANDER, byråchef; A. ÖMAN, tygingenjör.

Kommittén har under året utarbetat en sammanfattande redogörelse för sitt arbete under femårsperioden 1940—44, vilken av styrelsen i avskrift överlämnats till övriga avdelningars styrelser, till Svenska Teknologföreningens styrelse och till fackavdelningen för elektroteknik vid KTH.

3. *Kommittén för förlustvärdering och garantitoleranser*, tillsatt av styrelsen den 4 december 1942 med uppgift att utarbeta lämpliga förslag till anvisningar.

Medlemmar: C. F. BOBECK, överingenjör; I. HERLITZ, tekn. dr (sammanställande); F. JACOBSSON, överingenjör; G. NILSSON, driftdirektör; P. SUNDBERG, civilingenjör.

4. *Föreningens valnämnd*.

Medlemmar fr. o. m. den 26 september 1945: Å. RUSCK, kraftverksdirektör (sammanställande, utsedd av ordf.) (1945); ERIK R. A. LUNDSTRÖM, civilingenjör (utsedd av ordf.) (1943); B. HANSSON, överingenjör (1943); G. WÄSTBERG, civilingenjör (1943); G. NILSSON, driftdirektör (1944); SVEN HEDBERG, civilingenjör (1945); R. STÅLEMARK, civilingenjör (1945).

B. *Representanter i andra kommittéer.*

1. I *Svenska Elektriska Kommissionens (SEK) fullmäktige*, konstituerad den 21 maj 1937:

Föreningens ordförande, enligt SEK:s stadgar, jämte E. ALM, professor, och E. MALMGREN, byrådirektör, omvalda av styrelsen den 2 mars 1945 för perioden 1945—47.

2. I *kommittén för belysning av trafikleder*, tillsatta av avdelningarna M, E och V den 15 april 1936:

I. FOLCKER, civilingenjör och E. JACOBSSON, distriktsingenjör.

3. I *Svenska Centralkommittén för Internationella Ingenjörskongresser*: I. HERLITZ, tekn.dr (1937), omvald av styrelsen den 4 februari 1944, för perioden 1944—46.

4. I *Svenska Teknologföreningens delegation för radioföredrag*:

De för året fungerande sekreterarna enligt föreningens beslut den 2

april 1937, således: S. ÖBERG, fyringenjör, och STURE KÄLL, förste byråingenjör.

5. I en ständigt *kommitté inom STF för svetssteknik*, tillsatt år 1941:

B. ANDERSSON, direktör (1942).

6. I *Svenska Teknologföreningens kurskommitté*, kontaktmän:

H. V. ALEXANDERSSON, direktör (1942), och Å. VRETHEM, överingenjör (1945).

7. I *Svenska Teknologföreningens kommitté för utarbetande av allmänna bestämmelser för kontrakt vid elektriska entreprenader*, tillsatt år 1943:

G. MOTHANDER, överingenjör (1943), och F. JACOBSSON, överingenjör (1943).

6. *Norm- och standardiseringsfrågor.*

Föreningen har under året behandlat och för sin del godkänt följande, inom SEK utarbetade förslag till elektrotekniska normer (SEN-serien):

den 2 mars: normer för *enkeltariffmätare* för aktiv energi och frekvensen 50 p/s,

den 19 oktober: nya normer för hållfasthetsberäkning av *elektriska luftledning*ar för starkström, samt

den 16 november: normer för *strömbrytare* för växelström och en driftspänning av lägst 3 kV.

7. *Samarbete med andra sammanslutningar.*

Samarbetet med andra institutioner och sammanslutningar har under året fortsatt i den form, att representanter för och medlemmar av vissa sådana inbjudits att närvara vid en del av föreningens sammanträden (jfr punkt 3).

Föreningen har vidare varit inbjuden till en del sammanträden inom andra avdelningar av Svenska Teknologföreningen.

8. *Kursverksamhet.*

Föreningen anordnade under tiden den 20 mars—9 maj en *kurs i kontaktlära* med dr RAGNAR HOLM såsom föreläsare. Kursen omfattade 17 dubbeltimmar och var förlagd till lokal på KTH. Kursavgiften var 100:— kr. och antalet deltagare 48.

9. *Ekonomi.*

Föreningens egna penningmedel ha under året utgjorts dels av Elektroteknikfonden, vars behållning jämte ränta per den 31 december 1945

uppgick till 7 599: 47 kr., dels av RAGNAR HOLMERS minnesfond, vars behållning jämte ränta per den 31 december 1945 uppgick till 15 110: 85 kr.

Det ordinarie anslaget av 1 650: — kr. från Svenska Teknologföreningen jämte från år 1944 kvarstående saldo av 27: 09 kr. har använts för representationskostnader och åtgärder för höjande av sammanträdesprogrammets värde. Per den 31 december 1945 kvarstod av dessa medel till föreningens förfogande 568: 14 kr.

Stockholm i januari 1946.

Svenska Arkitektföreningen.

1. Ledamöter.

Ledamotsantalet var vid årsskiftet 1945/46 268 st. Under året ha sex ledamöter avlidit, 4 st. utträtt och 9 st. nya invalts i föreningen.

2. Styrelse och funktionärer.

Se matrikel sida 7.

3. Sammanträden.

Under året ha hållits 9 ordinarie och ett extra sammanträde. Aprilsammanträdet hölls tillsammans med skeppsbyggarna på Stallmästaregården, i maj hölls det extra sammanträdet i Konstakademiens högtids-sal, i september hölls sammanträde å Kungl. Tennishallen och i oktober och november på Byggnadsföreningen, övriga sammanträden på S.T.F:s lokaler. Vårfesten firades på Flustret i Upsala, julspelet blev uppskjutet till början på år 1946.

Besöksfrekvensen har varit god.

Sammanträdena ha avslutats med supé och samkväm, varvid ibland underhållning i någon form förekommit.

Ha de behandlade ämnena varit av mera allmänt intresse, ha till sammanträdena inbjudits representanter från myndigheter, föreningar och sammanslutningar samt enskilda personer, vars verksamhetsområden berörts av programmen ifråga.

Under året har föreningen gått i författning om att till varje sammanträde inbjuda de utländska kvalificerade arkitekter, som mer eller mindre frivilligt uppehålla sig i Stockholm, tillsammans något över 60 st.

Styrelsen har under året hållit 11 sammanträden.

4. Föredrag och diskussioner m. m.

Den 26 januari: Arkitekt O. HAMMARSTRÖM, Helsingfors: »Nordfinsk storindustri bygger.»

Den 19 februari: Ämnet »Industrivarans formgivning» behandlades i föredrag: »God form ett bruksvärde» av Sven Ivar Lind och »Industrial design i praktiken» av Ing. RALPH. LYSELL. Diskussion.

Den 19 mars: »Varför saknas en levande arkitektdebatt i yrkets och tidens frågor?» Inledning till diskussion av Arkitekt ERIK DAHLBERG.

Den 26 april: Arkitekt HELGE ZIMDAHL: »Skepp och hus». Marining. G. KAUDERN: »Teknisk och estetisk formgivning av moderna fartyg». »Malmöhus» demonstration av nya tåg färjan av arkitekt BIRGER JONSSON.

Den 24 maj: Stadsplanedirektör Sven Markelius: »Stadsplaneproblem i Stockholm».

Den 8 juni: Vårfest med damer. Orientering på platsen i Upsala domkyrkas historia av prof. MARTIN OHLSSON. Besök på utställning i Slot-tet av ritningar m. m. rörande Domkyrkan i anledning av den utlysta tävlingen. Middag på Flustret. Dans.

Den 7 sept.: Demonstration av G. C. I:s nya byggnad av arkitekterna WEJKE och ÖDEEN samt av Kungl. Tennishallen av arkitekt STURE FRÖLÉN.

Den 24 okt.: »Höstrevy 1945: ESKIL SUNDAHL: (demonstrerad av SVEN JONSSON) Nytt centrum i Hallstahammar. ANDERS TENGBOM: Trähus för England. GUNNAR FORZEN: Nybyggnad för Cement- och betong-institutet. GUNNAR PLEIJEL och DAVID HELLDÉN: Ljusundersökningar i dubbelsidiga belysta klassrum. C. H. KREUGER: Okopplade fönster med dubbla glas och inbyggd kondensor. NILS AHRBOM: Elevarbeten från K. T. H. TORE ALSÉN: En villa på Lidingön och en stol. SUNE LINDSTRÖM: Stadsplaneförslag för centrala Hälsingborg. Vid supén kåseri av RALPH ERSKINE om hur man skissar i England.

Den 19 nov. »Reseintryck från efterkrigstidens Europa». Från England av C. F. AHLBERG. Från Polen av MATS LINNMAN. Från Frankrike av SVEN IVAR LIND.

5. Kommittéer m. m.

Avslutade under år 1945.

Valnämnden 1945. Medlemmar: Arkitekt BIRGER JONSSON, samman-kallande och arkitekterna BENGT GATE och TORVALD ÅKESSON. Supple-ant: STEN LINDEGREN.

S.T.F:s kommitté för granskning av förslag till skrivfält å ritningar där föreningens representant har varit arkitekt AXEL GRAPE.

Kommittén för utredning av frågor rörande förhållandet STF—SAF—SAR. Ombildad 1941. Medlemmar: Byggnadsrådet SVEN MARKELIUS, sammankallande, arkitekt HAQVIN CARLHEIM-GYLLENSKÖLD, arkitekt TORSTEN FRENDIN och arkitekt NILS STERNER.

STF:s ingenjörtaxekommitté. Tillsatt 1940. SAF:s representant: Arkitekt GUSTAF CLASON. Dock kvarstår subkommittén inom SAF: Arkitekt GUSTAF CLASON, ordförande, arkitekt HAKON AHLBERG, arkitekt ALBIN STARK och professor IVAR TENGBOM.

STF:s kommitté för granskning av betänkande från 1940 års sakkunniga för den högre tekniska undervisningen. Tillsatt 1943. SAF:s representant: Professor PAUL HEDQVIST. Suppleant: Arkitekt SVEN IVAR LIND. *Fackkommitté inom SAF:* Professor PAUL HEDQVIST, ordförande, arkitekt L. M. GIERTZ, arkitekt SVEN IVAR LIND, intendent ÄRLAND NOREEN, stadsarkitekt GUNNAR WETTERLING och arkitekt HELGE ZIMDAHL.

Föreningens representanter i andra kommittéer:

Samarbetsdelegation av skilda yrkesgrupper, som intressera sig för husdjurshygien. SAF:s representant. Arkitekt HAQVIN CARLHEIM-GYLLENSKÖLD.

STF:s delegation för radioföredrag. Tillsatt 1937. SAF:s representant: Arkitekt HAQVIN CARLHEIM-GYLLENSKÖLD, utsedd 1941.

Samarbetsdelegation av Föreningen för Elektricitetens Rationella användning, Svenska Föreningen för Ljuskultur samt arkitekt- och ingenjörsföreningar för elektricitetens användning i husbyggnader. Konstituerad 1938. SAF:s representant: Arkitekt DAG RIBBING.

Riksidrottsförbundets idrottsplatskommitté för utredning rörande projektering av sim- och idrottshallar. Tillsatt 1939. SAF:s representant: Arkitekt KJELL ÖDEEN, utsedd fr. o. m. 1943.

Delegation för nomenklatur i samband med fastighetsvärdering och fastighetsstatistik. Konstituerad 1941. SAF:s representant: Arkitekt GUSTAF ADOLF CHRISTIANSSON.

Kommitté för överarbetning och komplettering av SEN 6, Normer för hissar. Konstituerad 1941. SAF:s representant: Arkitekt STURE FRÖLÉN.

Ständiga kommittén för svetsteknik inom avdelning M. Tillsatt 1941. SAF:s representant: Arkitekt L. M. GIERTZ, utsedd 1942.

SAR:s kommitté för förbättrande av normer och arbetsförfarande vid husbyggnadsarbeten. SAF:s representant: Arkitekt Erik Dahl, suppleant: GUSTAV KAUNITZ.

Kommittén för standardisering på det byggnadstekniska området. Tillsatt 1942 av Sveriges Standardiseringskommission. Av SAF föreslagna ledamöter: Byggnadsrådet SVEN MARKELIUS och arkitekt GUSTAF CLASSON.

Statens kommitté för byggnadsforskning. Tillsatt 1942. Av SAF föreslagna ledamot: Byggnadsrådet SVEN MARKELIUS.

6. Representanter och ombud.

Föreningens representanter i *Comité Permanente International des Architectes* ha varit HAKON AHLBERG, professor PAUL HEDQVIST och professor IVAR TENGBOM.

Föreningens representanter i *the Council of the International Federation for Housing and Town Planning* ha varit regionplanechef SUNE LINDSTRÖM och arkitekt TAGE WILLIAM-OLSSON.

Föreningens representant i *Samfundet för Hembygdsvård* var arkitekt NILS STERNER.

Av föreningen föreslagen medlem i *Rådet till skydd för Stockholms skönhet* har varit arkitekt HELGE ZIMDAHL.

Kontaktman mellan *STF:s kursverksamhetskommitté* och föreningen har varit arkitekt LENNART BERGVALL.

7. Tidskriften Byggmästaren.

Tidskriften *Byggmästaren*, organ för Stockholms Byggnadsförening, Svenska Arkitektföreningen och Svenska Arkitekters Riksförbund, har under året utkommit med 26 nummer och med ett sammanlagt sidantal av 518.

Redaktörer: Arkitekt LEIF REINIUS och arkitekt GUNNAR HEIMBÜRGER. Redaktionssekreterare: Fil. mag. INGA MARI LÖNNROTH.

Av SAF medlemmar i Tidskriften *Byggmästarens* styrelse och redaktionskommitté voro vid årets slut arkitekterna GUSTAF CLASON, ANDERS TENGBOM, arkitekt HELGE ZIMDAHL och som suppleant arkitekt BENGT GATE.

8. Samarbete med andra sammanslutningar.

Föreningen har under året samarbetat med Stockholms Byggnadsförening i den formen, att medlemmarna från den ena föreningen ha inbjudits till den andra föreningens sammanträden vid behandling av vissa frågor.

Sammanträdet i april anordnades tillsammans med STF:s avd. för skeppsbyggnadskonst och flygteknik.

Till ett par sammanträden har SAR:s Stockholmsmedlemmar varit inbjudna.

9. Kongresser och möten.

Föreningens medlemmar voro inbjudna till och representanter för föreningen bevistade Svenska Arkitekters Riksförbunds ordinarie årsmöte i Göteborg den 24, 25 och 27 augusti.

10. Ekonomi.

STF:s ordinarie anslag till SAF:s verksamhet har för året varit kronor 1 650:—. Vid årets början fanns ett underskott på kronor 267:79. Föreningens rörelsekapital för året har alltså varit kronor 1 382:21. Utgifterna till föredrag, skioptikonbilder, representation m. m. ha uppgått till sammanlagt kronor 1 935:81, varför årets verksamhet visar ett underskott på kronor 553:60.

Föreningens egna penningmedel ha utgjorts av *Arkitektkassan*, vars tillgångar den 31 december 1945 uppgick till kronor 2 000:47. *Byggnads-samfundets donationsfond*, vars tillgångar den 31 december 1945 uppgick till kronor 9 528:—, samt *KASPER SALINS donationsfond*, vars tillgångar den 31 december 1945 utgjorde kronor 17 020:23. De för föreningen disponibla avkastningsmedlen uppgå till konor 2 820:23.

Avdelningen för Väg- och Vattenbyggnadskonst.

1. Ledamöter.

Vid ingången av år 1945 var avdelningens medlemsantal 1 184. Under året har 19 nya medlemmar vunnit inträde genom egen anmälan eller inval, 3 medlemmar ha utträtt ur avdelningen och 5 har avgått med döden. Medlemsantalet har alltså ökat med 11 till 1 195.

2. Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln, sid. 7.

3. Sammanträden.

Avdelningen har hållit 6 ordinarie sammanträden, nämligen den 8 jan., 12 febr., 12 mars, 10 sept., 8 okt., och 12 nov. samt 1 extra sammanträde den 5 april. Avdelningen har därjämte haft en studieresa den 5 maj och en julfest den 10 dec.

Sammanträdena ha hållits på Svenska Teknologföreningens lokal. Till novembersammanträdet voro teknologerna i V4 vid KTH och CTH inbjudna.

Avdelningen har vidare genom inbjudan från Svenska Vägföreningen beretts tillfälle deltaga i dess vägtekniska möte den 8 juni och årsmöte den 29 september.

4. Föredrag m. m.

Under året ha följande föredrag eller kåserier hållits vid avdelningens sammanträden.

Den 8 januari: Fil. dr. T. HAGERMAN: »*Om svenska kalksorter*». Civilingenjör S. NYCANDER: »*Ny putsteknik*».

Den 12 februari: Doktoringenjör K. H. FRAENKEL: »*Bergsprängningsblem*». Bergsingenjör E. RYD: »*Om bergborrning med hårdmetallskär*».

Den 12 mars: Civilingenjör FREDRIK SCHÜTZ: »*Undersökning av isoleringsförmågan hos asfalt vid olika vattentryck*». Docent HUGO JOHANSSON: »*En elektrisk hygrometer för bestämning av fuktförhållanden i byggnadskonstruktioner*». Civilingenjör GÖSTA BJURSTRÖM: »*En ny borr för provtagning av jordarter*». Docent JOHN RYDBERG: »*Undersökning av ventilationsstorlek i bostäder*».

Den 5 april: »*Blasieholmsbro eller Blasieholmstunnel ur trafiksynpunkt*», diskussion med inledningsanförande av civilingenjör C.H. AF KLERCKER (tunnel) och direktör TORSTEN ÅSTRÖM (bro).

Den 5 maj: *Studiebesök vid Norrköpings vattenverk*, demonstration av byggnadschefen G. ÖSTMAN.

Den 10 september: Byggnadschefen G. ÖSTMAN: »*Kommunala väg- och vattenbyggnadsfrågor i Norrköping*». Direktör TORSTEN ÅSTRÖM: »*Moskvas metro*». Civilingenjör Bo JONDAL: »*Glimtar från pågående metrobygget i Moskva*». Direktör ANDERS AHLÉN: »*Intryck från en resa till Moskva*».

Den 12 november: Civilingenjör G. PIRA: »*De pågående kraftstationsbyggena vid Nämforsen och Forsmoforsen i Ångermanälven*».

Den 10 december: Julfest. Ett spex framfört av teknologer vid KTH.

5. Kommittéer.

Permanenta kommittéer.

1. *Husbyggnadstekniska kommittén.*

2. *Trätekniska kommittén.*

Se matrikeln, sid. 10.

3. *Kommittén för svetssteknik.* VV:s representant har varit hr RUBEN PONTÉN.

Övriga kommittéer.

a) *Kommittéer, som vid årsskiftet 1944/45 ännu fungera:*

1. *Trafikbelysningskommittén.* VV:s representanter hrr RAGNAR VON SEGBADEN och NILS LIDVALL skola tillsammans med två representan-

ter från vardera avd. för Mekanik och Svenska Elektroingenjörse-
ningen under ordförandeskap av hr KARL LAURELL utarbete förslag
till »normer för belysning av trafikleder». Hr VON SEGEBADEN har på
grund av flyttning från Stockholm under året lämnat kommittén.

2. *Studieresekommittén.* Hrr TORD LINDBLAD och SIGWID RIBBING
har på grund av det rådande tidsläget ej kunnat fullgöra sitt arbete.

3. *Betongblandarkommittén.* Hrr EMRIK LINDMAN, ordf., PER NY-
CANDER och NILS TENGVIK. Hr LINDMAN har under hösten på egen be-
gäran ersatts med hr TAGE BILDE. Kommittén, som har till uppgift att
klassificera betongblandare, har under året utfört förundersökningar
med olika blandartyper. Arbetet fortsattes.

4. För att utgiva en kortfattad handledning för tidningsmän rörande
tekniska termer har föreningens styrelse i samråd med publicistklubben
tillsatt en kommitté med professor F. DAHLGREN som ordf. VV:s repre-
sentant är RICHARD SMEDBERG.

5. För utredning rörande projekterandet av sim- och idrottshallar
har Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund inbjudit
VV att utse en representant i en av dem tillsatt kommitté. Till VV:s
representant har utsetts hr SVEN NYCANDER.

6. *Ingenjörstaxekommittén.* VV:s representanter ha varit hrr EVERT
STROKIRK, GÖSTA RICHERT och SVEN KJESSLER.

7. *Husbyggnadstaxekommittén* har utgjorts av hrr G. CHATILLON-
WINBERGH, HJALMAR GRANHOLM och EVERT STROKIRK. Kommittén
har utökats med hrr L. BACKMARK och S. HULTQVIST.

8. *Kurskommittén.* Avdelningens s. k. kontaktman för samråd med
kurskommittén har varit hr BENGT GUSTAFSSON.

9. För granskning av och yttrande över SMS särtryck 253 rörande
skrivfält för ritningar har föreningens styrelse tillsatt en kommitté.
VV:s representant är hr FRED HANSEN.

10. För yttrande över förslag till ny byggnadslag m. m. (SOU 1945: 15)
i samråd med avd. A har VV tillsatt en kommitté bestående av hrr
EINAR NORDENDAHL, HILMER DANIELSSON och ÅKE VIRGIN.

b) *Kommittéer, som under året slutfört sina uppdrag:*

1. Yttrande över av Kungl. Byggnadsstyrelsen utarbetat förslag till
byggnadstekniska anvisningar till vissa bestämmelser i byggnadslagan
har avlämnats av en kommitté bestående av hrr IVAR HÄGGBOM, HARRY
BERNHARD, SVEN HULTQVIST och NILS TENGVIK.

2. Yttrande över nya karttyper har avlämnats av en kommitté bestå-
ende av hrr ALEX SÖDERGREN, KURT TRÄGÅRDH och ERIK BLOMQVIST.

3. Yttrande över förslag till föreskrifter för planläggning och utförande
av byggnader för lasarett, sanatorium, epidemisjukhus m. fl. (SOU 1944: 68)
har avlämnats av en kommitté bestående av hrr SVEN HULTQVIST och
EVERT STROKIRK.

4. Yttrande över betänkande med förslag till organisation av en luft-
fartsstyrelse (SOU 1945: 12) har avlämnats av hr PEDRO HELLSTRÖM.

5. Yttrande över förslag till specialtaxa för arkitekter har avlämnats
av en kommitté bestående av hrr ANDERS AHLÉN och EVERT STROKIRK.

6. Förslag till utgivande av vetenskaplig skriftserie på internationell
lästa språk har avgivits av en kommitté bestående av hrr S. O. ASPLUND,
GEORG WÄSTLUND, NILS TENGVIK, RICHARD SMEDBERG och NILS VON
MATERN.

6. **Samarbete med in- och utländska föreningar m. m.**

Avdelningen har på följande sätt varit representerad i nedan angivna
sammanslutningar:

I Svenska studiekommisionen för svetsningsfrågor, professor CARL
FORSELL.

I Svenska sällskapet för fotogrammetri, byråchefen PERCY THAM.

I AB Byggtjänst, permanent utställning av byggnadsmaterial, där
avdelningen är aktieägare, civilingenjör BENGT GUSTAFSSON.

I Nordiska vägtekniska förbundets svenska kommitté, kapten HILMER
MELIN.

I Svenska Nationalkommittén i anslutning till internationella föreningen
för brobyggnader och byggnadskonstruktioner, civilingenjör EJNAR LAND-
BERG.

I sakkunnignämnden för trafik- och bildmål, som inrättats av KAK,
MR och STF, byråchefen RUDOLF KOLM.

I Sveriges standardiseringskommission, överingenjör G. CHATILLON-
WINBERGH.

I föreningens delegation för tekniska föredrag i rundradioprogrammen,
civilingenjör HARRY BERNHARD.

I Sveriges standardiseringskommissions kommitté för standardisering på
del byggnadstekniska områden, civilingenjör SVEN NYCANDER.

I Svenska Betongkontrollnärrådet, civilingenjör G. VON ZWEIFBERGK
med major TORD LINDBLAD som suppleant.

I Sveriges standardiseringskommissions kommitté för standardisering
av betong- och lerrör, professor GEORG WÄSTLUND.

Vid diskussion rörande frågor om krafterhetsbenämningar i olika sammanhang, professor GEORG WÄSTLUND.

I Statens kommitté för byggnadsforskning, civilingenjör ERIK BLOM-QVIST.

Vid svenska centralkommitténs för internationella ingenjörskongresser årsmöte, civilingenjör BENGT GUSTAFSSON.

I en av SAR tillsatt kommitté för förbättrad normering av material och arbetsförfarande vid husbyggnadsarbeten, direktör ANDERS AHLÉN och civilingenjör PEDRO HELLSTRÖM.

Föreningen är korporativ medlem av *Council of the International Federation for Housing and Town Planning*. Avdelningens ledamöter i förbundets råd äro här NILS GELLERSTEDT, ERIK BÜLOW HÜBE och ÅKE VIRGIN med hr TORSTEN ÅSTRÖM som suppleant.

I organisationskommittén för Nordisk byggnadsdag, byggnadschefen R. LINDQUIST och civilingenjören E. STROKIRK.

7. Ahlsellfonden.

Med hänsyn till rådande krigsförhållanden har föreningens styrelse beslutat att icke utdela 1944 års Ahlsellstipendium utan lägga avkastningen till fonden.

8. Ekonomi.

Föreningens ordinarie anslag till avdelningens verksamhet har för året varit 1 650 kronor.

Avdelningen för Kemi och Bergsvetenskap.

1. Ledamöter.

Såvitt känt ha under året avlidit 9 ledamöter. I avdelningen ha inträtt 69 nya ledamöter, varjämte 3 utgått på grund av upphört ledamötskap i Teknologföreningen. Ledamotsantalet vid årets slut utgjorde därför 963 emot 906 vid dess början.

2. Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sid. 7.

3. Sammanträden.

Under året ha hållits 9 ordinarie och 1 extra sammanträde, nämligen på föreningens lokal den 12 januari (kemiafton), den 9 februari (bergs-

afton), den 9 mars (kemiafton), den 13 april (bergsafton), den 25 april (gemensamt extra sammanträde, s. k. teknologsammanträde), på Upsala Universitets Fysiologiska Institution i Upsala den 8 juni (gemensamt vårmöte), på Grand Hotell i Saltsjöbaden den 20 september (gemensamt höstmöte efter besök på Observatoriet i Saltsjöbaden), på föreningens lokal den 12 oktober (kemiafton), den 9 november (bergsafton) samt den 14 december (gemensam julsammankomst).

4. Föredrag.

Den 12 januari: Ingenjör E. STRANDQUIST: »Syntetiskt gummi i jämförelse med naturgummi». Civilingenjör B. SÄRNÖ: »Syntetiskt gummi inom den elektriska industrien».

Den 9 februari: Professor N. H. MAGNUSON: »En malmgeolog ser på svensk gruvhantering».

Den 9 mars: Överingenjör C.-W. PILO: »Gasindustrin under kristiden».

Den 13 april: Bergsingenjör SVEN EKETORP: »Höganäs järnsvampsprocess». Bergsingenjör STIG LEIJONHUFVUD: »Inkafövärmaren, en ny högtemperaturfövärmare för gaser».

Den 25 april: Teknolog B. IVARSSON: »Syntetiska blekjordar». Teknolog E. DAHLBERG: »Framställning och undersökning av med fettsyror modifierade melaminhartser». Bergsingenjör B. LITKE: »De geologiska förhållandena i Lövåsens gruva». Teknolog H. ELVANDER: »Några undersökningar vid basisk martinugn».

Den 8 juni: Professor T. TEORELL: »Det ovägbaras betydelse för livsprocessen».

Den 20 september: Amanuens TORD ELVIUS: »Astrofysikens senaste landvinningar».

Den 12 oktober: Dr.-ing. BRUNO ENGEL: »Bensin».

Den 9 november: Bergsingenjör H. HUSS (gruvor) och bergsingenjör B. PALMGREN (järnverk). »Arbetsstudier vid gruvor och järnverk».

Den 14 december: Fil. dr PER COLLINDER: »Optiska fenomen i atmosfären».

5. Kommittéer.

A. Avslutade under år 1945.

1. Ledamöter av nämnden för uppgörande av förslag till val av avdelningsstyrelse m. m. för år 1946 ha varit: professor S. MÖRTSELL (45),

bergsingenjör I. SAHLIN (45), bergsingenjör O. DRAKENBERG (43), civilingenjör NILS NILSSON (44) samt avdelningens sekreterare och vice sekreterare (44 resp. 45).

2. Ledamöter i kommittén med uppgift att avgiva yttrande rörande kemisk teknisk gymnasielinje vid Tekniska Läroverket i Stockholm ha varit: överingenjör H. BRAHMER, fil. lic. GUY FREY och tekn. dr SVEN BRENNERT.

B. Fungerande vid årsskiftet.

1. Avdelningens representant i kommitté(IVA) för följande av utvecklingen av frågan om mycket höga ångtryck är professor C. BENEDICKS (24).

2. Avdelningens ständige representant i Svenska Nationalkommittén för kemi är direktör E. RODLING (34) med professor E. NORLIN som suppleant (34).

3. Avdelningens representanter i »Radioföredragskommittén» äro överingenjör R. STEENHOFF (37) och bergsingenjör E. LINDGREN (42).

4. Avdelningens representanter i »Ingenjörstaxekommittén» äro tekn. dr F. MOGENSEN (40) och docent E. ÖMAN (40).

5. Avdelningens representant i Avdelningens för Mekanik ständiga svetskommitté är ing. E. ERIKSSON (42).

6. Kontaktmän i STF:s kurskommitté äro avdelningens sekreterare och vice sekreterare (42).

6. Ekonomi.

Vid årets ingång hade avdelningen ett från år 1944 balanserat överskott av kr. 402: 89. Från föreningen har avdelningen åtnjutit sedvanligt årsanslag med kr. 1 650: — samt från ett flertal industrier ett bidrag av sammanlagt kr. 800: —. Bokförda utgifter ha under året belöpt sig till kr. 2 429: 83, varför saldot per den 31 dec. 1945 avdelningen till godo utgör kr. 423: 06.

Avdelningen för Skeppsbyggnadskonst och Flygteknik under år 1945.

Ledamöter.

Antalet ledamöter i avdelningen uppgick vid ingången av år 1945 till 394. Under året hava 20 nya medlemmar inträtt, 2 hava avgått

med döden och 3 hava utträtt. Medlemsantalet har alltså ökat med 15 till 409.

Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sida 7.

Sammanträden.

Under året hava hållits 3 ordinarie sammanträden, nämligen den 5 mars, den 30 maj med besök å Stockholms Örlogsvarv och den 23 november samt 3 extra sammanträden, nämligen den 24 februari, 26 april gemensamt med Svenska Arkitektföreningen och den 22 oktober. Sammanträdet den 24 februari var förlagt till Odéonteatern och den 26 april till Stallmästaregården samt övriga till föreningens lokal.

Föredrag.

Under året hava följande föredrag hållits:

Den 24 februari: Korta anföranden berörande problem i samband med reparationssvetsning av fartyg. Civilingenjör K. A. RINGDAL, ESAB: »Aktuella svetsfrågor vid reparation av svetsade fartyg. Allmän översikt.» Ingenjör H. D. NORMAN, AB. Götaverken: »Några synpunkter på reparation av helsvetsade fartug.» Direktör E. LARSSON, AB Lindholmens Varv: »Kostnads- och verkstadstekniska synpunkter på reparation av nitade och svetsade förband.» Ingenjör P. FORSELL, Eriksbergs Mek. Verkstads AB: »Svårigheter med isärtagning av svetsade konstruktioner vid fartygsreparationer. Syrgasmejsling.» Civilingenjör G. HJERNQVIST, Lloyds Register: »Svetsreparationer av klassade fartyg.» Direktör E. T. CHRISTIANSSON, Broströmsrederierna: »Kan man åvågbringa betryggande kontroll av styrka i svetsade fartygsbyggen?» Direktör R. FREDRIKSSON, Rederi AB Nordstjernen: »Bli svetsade fartyg billigare att reparera än nitade?» Chefsingenjör E. BERNELIUS, Rederi AB Svea: »Redareintressen i samband med svetsningsreparationer av fartyg.» Marindirektör A. GRÜNBERG, Stockholms örlogsvarv: »Säkerhetsföreskrifter vid reparationssvetsning av oljetankar.» Civilingenjör P. STENBERG, Kockums Mek. Verkstads AB: »Reparationssvetsning på ubåtsskrov.» Ingenjör C. LINNANDER, Karlskrona örlogsvarv: »Svetsning under vatten.»

Den 5 mars: Civilingenjör B. REISTAD: »Konstruktion av flypropellrar för höga motoreffekter.» Civilingenjör H.-E. LÖFKVIST: »Överstigning av väärstabilitet hos flygplan.»

Den 26 april: Arkitekt H. ZIMDAHL: »Skepp och hus.» Mariningenjör G. KAUDERN: »Estetiska synpunkter på moderna fartyg.»

Den 24 maj: (I samband med föreningens ordinarie årsmöte) Kapten C. FLORMAN: »Svensk luftfart efter kriget». Civilingenjör S. MALMSTRÖM: »Nyheter inom flyginstrumenttekniken». Luftfartsinspektör T. ÅNGSTRÖM: »Synpunkter på den flygtekniska utvecklingen».

Den 30 maj: Marinöverdirektör H. QUISTGAARD: »Marinens nya varvsorganisation». Civilingenjör F. WÄNSTRÖM: »Ett modernt svenskt jaktflygplan».

Den 22 oktober: Museidirektör G. ALBE: »Skeppsmodeller och deras användbarhet». Civilingenjör E. SEGERSTEDT: »Något om senaste rön från Statens Skeppsprovvningsanstalt».

Den 23 november: Professor I. JUNG: »Hastighetens inverkan på kostnaderna för varutransport med fartyg». Överdirektör K. SÖDERLUND: »Tåg färjan Malmöhus». Civilingenjör A. RYDBERG: »Något om serieproduktionen vid SAAB».

Fonder.

Skeppsbyggarnas hjälpfond uppgår den 31 december 1945 till 8 106: 19 kronor.

Avdelningen Tekniska Fysikers Förening.

1. Medlemmar.

Föreningens medlemsantal den 31. 12. 1945: 66.

Därav invalda under verksamhetsåret: utexaminerade tekniska fysiker 4, övriga 12.

2. Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sida 8.

3. Verksamhet.

Föredrag.

Föreningen har under året anordnat sju ordinarie och ett extra allmänt sammanträde. Vid dessa ha följande föredrag hållits:

Den 1 februari: Docent TOR BERGERON: »Något om molnens fysik». Efter föredraget visades en färgfilm, »Wolken».

Den 20 februari: Docent B. KULLENBERG: »Några oceanografiska problem och metoder».

Den 20 mars: Ingenjör E. AULIN: »Tillverkning av optiska instrument».

Den 24 april: Civilingenjör S. E. HEDSTRÖM: »Transduktorns användning som mättekniskt hjälpmedel».

Den 24 maj: (På Teknologföreningens årsmöte) Civilingenjör F. SÖDERSTRÖM: »Dämpning och utmattningshållfasthet hos metaller».

Den 29 oktober: Professor LISE MEITNER: »Über neuere Kernphysikalische Untersuchungen».

Den 16 november: Fil. lic. B. GRABE: »Riktad sprängverkan och dess inverkan på pansarvärnsvapen».

Den 10 december: (Extra sammanträde.) Ingenjör R. VELDHUYSEN, PHILIPS, Holland: »War-time developments of measuring instruments in Holland».

Den 15 december (Vid årsmötet.) Intendent T. ALTHIN: »Blixt och dunder», ett kåseri om elektroteknik i forna tider.

Årsmöte, vartill avdelningskollegiet för fackavdelning teknisk fysik samt de studerande på avdelningen inbjudits, hölls den 15 dec. på Teknologföreningens lokal. Förutom föreningsmedlemmar hade ett trettio-tal av de inbjudna teknologerna infunnit sig.

Kurs i vakuumteknik.

Föreningen har under tiden 13—14 april anordnat en kurs i vakuumteknik, vilken hölls på Tekniska Högskolans lärosal 432. I samband med kursen var en utställning av vakuumteknisk apparatur anordnad, med bidrag från bl. a. Asea, Firna Kylteknik, LKB-Produkter Fabriksaktiebolag, AB Svenska Metallverken, Norstedt och Söner. Standard Radio samt Zander och Ingeström.

Följande föredrag hölls under kursen:

Professor ERIK RUDBERG: Gasketetik med hänsyn till låga tryck.

Professor ERIK RUDBERG: Mätning av låga tryck.

Ingenjör SVEN LEDIN: Material i vakuumtekniken.

Fil. lic. SIGVARD EKLUND: Vakuumpumpar. Vakuumsystemets dimensionering och uppbyggnad.

Dr. phil. GÖSTA SILJEHOLM: Vakuumtekniken vid tillverkning av glödlampor och urladdningsrör.

Civ.ing. G. SANDSTRÖM: Något om vakuumteknikens tillämpning vid kemisk industri.

Fil. kand. KARL ERIK STÅLBERG: Förångning i vakuum.

Ett kompendium från kursen kommer att utgivras av Teknisk Tidsskrift.

Instrumentutställning.

Tillsammans med Ingenjörsvetenskapsakademien anordnade Föreningen under tiden 20—23 aug. 1945 en *utställning av nya instrument och laborietrustningar*, tillverkade av General Electric Co, England. I samband med utställningen höll General Electrics representant Mr. G. M. TOMLIN tvenne föredrag:

Den 20 aug.: »Recent developments in industrial applications of electronics».

Den 21 aug.: »The present standard of ultra high frequency technics».

Avdelningen för Industriell Ekonomi och Organisation.

Medlemmar.

Antalet medlemmar uppgick vid årsskiftet 1945/46 till 1 146. Under året ha 30 nya medlemmar invalts och 5 ha avlidit.

Styrelse och funktionärer.

Se matrikeln sid. 8.

Sammanträden.

Avdelningens styrelse har under året sammanträtt den 25 januari, 27 februari, 6 juni, 18 oktober, 9 november och 27 november.

Avdelningen har under året hållit 4 sammanträden, nämligen den 27 februari, 20—21 april, 18 oktober och 6 december.

Sammanträdet den 20—21 april hade ordnats gemensamt med Tekniska Förbundet i Borås och ägde rum i Borås.

Föredrag.

Den 27 februari: Professor GERHARD TÖRNQVIST: »*Handelns kostnader*».

Den 20—21 april: Överingenjör H. AGER: »*Några principer vid total-, tillverknings- och arbetsplanering inom textil- och konfektionsindustrin*».

Anförande om arbetsplanering

vid yllefabrik av civilingenjör S. O. LUNDGREN

» konfektionsfabrik av överingenjör EFRE LINDWALL

» trikåfabrik av direktör HANS HEITSCH.

Den 18 oktober: Direktör GÖRAN HOLMQVIST: »*Work methods*», några intryck från ett besök vid Purdue University.

Den 6 december: Byråchef H. HEIMBÜRGER: »*Ett statligt affärsdrivande verks arbetsformer*». Föranmälda diskussionsinlägg: från K. Generalpoststyrelsen av byråchef H. HOLMSTRÖM, från K. Järnvägsstyrelsen av byråchef G. RUIST och från K. Vattenfallsstyrelsen av överdirektör EINAR SYLWAN.

Studiebesök.

Den 20 april vid Sveriges Förenade Trikäfabrikers strumpfabrik, Borås.

» 20 » » Borås Yllefabriks AB, Borås

» 20 » » Libokonfektion, Borås

» 21 » » Textilinstitutet och dess provningsanstalt.

Publikationer.

Uppsatserna inom avdelningens fack i Teknisk Tidskrift ha under året redigerats av en redaktionskommitté, bestående av överingenjör Bertil Starck, ordf., redaktör Erik Swartling, sekreterare, professor Robert Kristensson, överingenjör Harald Ager och civilingenjör Carl Gustaf Brodén.

Industriförbundets »Rationaliseringsrevy» har liksom under föregående år utsänts till avdelningens medlemmar.

Samarbete med andra föreningar.

Samarbetet med Svenska Ekonomiföreningen och Företagsekonomiska Föreningen har under året fortgått liksom tidigare. Avdelningens medlemmar ha sålunda varit inbjudna till Svenska Ekonomiföreningens sammanträde den 3 oktober med föredrag av professor ARTHUR MONTGOMERY: »*Monopoltendenser i det nutida näringslivet*» samt till Företagsekonomiska Föreningens sammanträden följande dagar:

Den 16 januari: Överingenjör Bo CASTEN CARLBERG: »*Rapporter — ett effektivt instrument vid företagens ledning*».

Den 5 april: Civilingenjör THURE MALMER: »*Arbetsledning på kontor*».

Den 12 december: Docent SUNE CARLSON: »*Kommittéer och konferenser som organisatoriska hjälpmedel*».

Avdelningen för Grafisk Teknik.

Avdelningens medlemsantal var vid årets början 90 och vid dess slut 96. Under året har en medlem, civilingenjör KURT HANNER avlidit. 7 st. medlemmar ha under året invalts i Avdelningen.

Styrelse o. funktionärer se matrikeln sid. 8.

Under året har Avdelningen hållit fem sammanträden, varav tre under våren och två under hösten.

Det första sammanträdet avhölls den 5 februari. Kvällens föredrag hölls av Avdelningens ordförande, civilingenjör A. SKJÖLDEBRAND, över ämnet »Arbetet på en stor daglig tidning». Efter gemensam supé och filmförevisning avlade ett 40-tal av deltagarna i sammanträdet omkring kl. 1.00 ett besök vid Dagens Nyheter, där tidningens pressläggning och tryckning demonstrerades under ledning av ingenjör SKJÖLDEBRAND.

Det andra sammanträdet för året hölls den 9 april. I programpunkten Dagens Eko hölls två kortare föredrag, nämligen av civilingenjör FOLKE BJURNER om det aktuella läget beträffande tryckfärgsförsörjningen samt av civilingenjör ARCHIM SKJÖLDEBRAND om inbyggnad av häftningsmaskiner i rotationspressar. Kvällens huvudföredrag hölls av ingenjör EGON LIDÉN över ämnet »Några data om limämnen och deras användning». Föredraget följdes av en livlig diskussion.

Följande sammanträde gavs traditionsenligt formen av en vårutflykt som ägde rum den 5 juni. Avdelningen besökte Norstedt & Söners ombyggda och moderniserade officin, som demonstrerades av civilingenjör LENNART NYTELIUS och samlades därefter till gemensam middag på Mosebacke.

Höstens första sammanträde ägde rum den 30 oktober på föreningens lokal. I Dagens Eko lämnade civilekonom FOLKE MILLQUIST en orientering om Grafiska Standardiseringskommittén. Huvudföredraget hölls av Mr JOHN CRABTREE om »Printing machinery to-day». Sammanträdet besöktes av ett sjuttioal personer.

Årets sista sammanträde, som tillika var Avdelningens årsmöte, hölls den 18 december. Efter föreningsärenden, främst val av styrelse och funktionärer för 1946 följde gemensam middag. Vid kaffet kåserade bokförläggare ALBERT BONNIER J:OR om Grafiskt-tekniska nyheter i U. S. A.

För verksamheten under året erhöll Avdelningen ett anslag av 400 kronor. Vid årets början hade Avdelningen en skuld, kr. 45: 53 och under året har kr. 357: 40 förbrukats, varför Avdelningen vid årets slut hade en skuld på kr. 2 :93.

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS STÄMMA
DEN 20 NOV. 1946

VALNÄMNDENS SKRIVELSE BÖRANDE STYRELSE OCH
REVISORER FÖR ÅR 1947.

SKRIVELSE FRÅN STYRELSEN DEN 1 NOV. 1946 MED FÖRSLAG
TILL BUDGET FÖR FÖRENINGEN FÖR ÅR 1947.